

## HOPE AND DESIRE IN ALEKSANDR FAYNBERG'S POETRY: ANALYSIS OF THE POEM "YULDUZ"

**Erkinboyeva Aziza Ruslonovna**

Uzbekistan State World Languages University, Faculty of Foreign Language and Literature  
(English), 2nd-year student [azizaruslonovna@gmail.com](mailto:azizaruslonovna@gmail.com)

### ABSTRACT

This article analyzes the theme of hope and desire in Aleksandr Faynberg's poetry based on his poem "Yulduz." It examines the poem's artistic devices (metaphor, personification, repetition), lyricism, and philosophical content. In addition, the article explores the inner world expressed through human emotions, life experiences, and nature symbols.

### Keywords

poetry, lyricism, desire, hope, metaphor, personification, philosophy.

### ALEKSANDR FAYNBERG SHE'RIYATIDA ORZU VA UMID: "YULDUZ" SHE'RI TAHLILI

### ANNOTATSIYA

Ushbu maqola Aleksandr Faynbergning "Yulduz" she'ri asosida uning she'riyatida orzu va umid mavzusini tahlil qiladi. She'r misralari bo'yicha badiiy vositalar (metafora, personifikatsiya, takrorlash), lirizm va falsafiy mazmun o'rganiladi. Shu bilan birga, inson ruhiy kechinmalari, hayotiy tajribalar va tabiat ramzlari orqali ifodalangan ichki dunyo tahlil qilinadi.

### Kalit so'zlar

she'riyat, lirizm, orzu, umid, metafora, personifikatsiya, falsafa.

### НАДЕЖДА И ЖЕЛАНИЕ В ПОЭЗИИ АЛЕКСАНДРА ФАЙНБЕРГА: АНАЛИЗ СТИХОТВОРЕНИЯ «ЮЛДУЗ»

### АННОТАЦИЯ

В данной статье анализируется тема надежды и желания в поэзии Александра Файнберга на примере стихотворения «Юлдуз». Рассматриваются художественные средства (метафора, персонификация, повторение), лиризм и философское содержание. Также исследуется внутренний мир, выраженный через человеческие эмоции, жизненный опыт и символику природы.

### Ключевые слова

поэзия, лиризм, желание, надежда, метафора, персонификация, философия.

She'riyat inson ruhining nozik kechinmalarini, ichki hissiyotlarini va hayotiy tajribalarini ifodalashda muhim vositadir. Shoir o'z fikrini badiiy tasvirlar, metafora va personifikatsiya orqali o'quvchiga yetkazadi. "Yulduz" she'ri insonning umid, orzu va ichki kurashlarini chuqur lirizm bilan ifodalaydi. She'rda kosmik ramzlar, tabiat hodisalari va falsafiy mazmun

uyg'unlashgan. Mazkur maqolada she'r har bir misra bo'yicha tahlil qilinadi, badiiy vositalar, falsafiy mazmun va lirizm batafsil o'rganiladi.

Har qaysi yulduzga keladi navbat,  
Har bir orzu-niyat bo'lur ijobat.  
Kuylovchi chiroqchi osmonda kezib,  
Har nurni vaqtida yoqadi albat.

“Har qaysi yulduzga keladi navbat” misrida shoir hayotdagi adolat va tartibni ifodalaydi. Yulduz – inson orzularining ramzi sifatida ishlatilgan. Har bir insonning o'z navbati borligi, orzulari amalga oshishi mumkinligi bildiradi. Misrada metafora ishlatilgan, abstrakt tushuncha orqali hayotiy haqiqat ifodalanadi. Shu bilan birga, misra ritmik ohangga ega bo'lib, o'quvchida umid hissi uyg'otadi. Bu satr hayotdagi muvozanat va navbatning zarurligini aks ettiradi. Shuningdek, shoir insonning sabr-toqatini qadrlashga chaqiradi. Misra lirizm va falsafiy mazmun bilan boyitilgan.

“Har bir orzu-niyat bo'lur ijobat” satrida shoir orzularning amalga oshishiga bo'lgan umidni tasvirlaydi. “Ijobat” so'zi orzularning haqiqatga aylanishi bilan bog'liq. Bu misrada hayotiy tajriba va sabr-toqatga urg'u berilgan. Misra o'quvchida orzulariga sodiq qolish motivatsiyasini uyg'otadi. Shu bilan birga, lirizm va poetik ohang saqlanadi. Shoir har bir orzuning muhimligini va inson hayotidagi ro'lini ko'rsatadi. Misra metafora va falsafiy mazmun uyg'unligini namoyon qiladi.

“Kuylovchi chiroqchi osmonda kezib” misrida shoir chiroqchi obrazini kiritadi. Chiroqchi – inson hayotidagi yo'l-yo'riq ko'rsatuvchi ramz. “Kuylovchi” so'zi chiroqchining harakatidagi musiqiy va poetik ohangni bildiradi. Misrada personifikatsiya ishlatilgan, chiroqchi jonlanadi. Shu orqali o'quvchi chiroqchi orqali taqdir va inson orzusiga bo'lgan bog'lanishni his qiladi. Misra lirizm bilan boyitilgan, badiiy uslub kuchli. Shoir kosmos bilan inson o'rtasidagi aloqani ko'rsatadi.

“Har nurni vaqtida yoqadi albat” satri hayotdagi tartib va muvozanatni ifodalaydi. Chiroqchi har bir nurni vaqtida yoqadi, ya'ni har bir orzu o'z vaqtida amalga oshadi. Misrada metafora va abstrakt tushunchalar uyg'unligi seziladi. Misra o'quvchida vaqt, sabr-toqat va hayotiy adolatning ahamiyatini his ettiradi. Shu bilan birga, lirizm va poetik ohang saqlanadi. Satr o'quvchida umid va ruhiy quvvat uyg'otadi. Bu kupletning yakuniy qismi sifatida falsafiy mazmunni mustahkamlaydi.

Ko'pirib qoyaga sakraydi dengiz,  
Qirg'oqqa tushaman, shamol sochar tuz.  
To hayot ekanman, sayyor chiroqchi,  
Falakda yoqib ber men uchun yulduz.

“Ko'pirib qoyaga sakraydi dengiz” misrida shoir tabiat tasvirlari orqali inson ruhining ichki kechinmalarini aks ettiradi. Dengizning ko'pirishi insonning ichki kurashlari va ruhiy harakatlarini bildiradi. Misrada metafora ishlatilgan, inson kechinmalari tabiat hodisalariga uyg'unlashtirilgan. Shu bilan birga, misra lirizm va vizual tasvir bilan boyitilgan. Misra o'quvchida hissiy taassurot uyg'otadi va ruhiy quvvat beradi.

“Qirg'oqqa tushaman, shamol sochar tuz” satrida shoir tabiat va inson aloqasini davom ettiradi. Qirg'oq va shamol insonning hayotdagi qiyinchiliklari va ichki kechinmalarini ramz sifatida ishlatilgan. Shu bilan birga, personifikatsiya va metafora orqali lirizm kuchaytirilgan. Misra o'quvchida tabiat va ruhiy kechinmalar uyg'unligini his ettiradi. Shu tarzda, shoir hayotiy

tajribani poetik tasvirlar orqali ochib beradi.

“To hayot ekanman, sayyor chiroqchi” misrida shoir insonning hayot bilan yuzma-yuz kelgan holatini ko‘rsatadi. Sayyor chiroqchi – insonning ichki yo‘lini belgilaydigan ramz. Misrada falsafiy mazmun mavjud, shuningdek, lirizm va poetik ohang seziladi. Misra o‘quvchida hayotiy tafakkur va ichki kurashlarni his ettiradi. Shu bilan birga, metafora va tabiat tasvirlari uyg‘unligi kuchli. Misra insonning umid va orzu bilan bog‘lanishini ochib beradi.

“Falakda yoqib ber men uchun yulduz” satrida yulduz ramzi inson orzusining amalga oshirishini bildiradi. Misrada metafora orqali falsafiy mazmun oshiriladi. O‘quvchida umid va ruhiy quvvat uyg‘onadi. Shu bilan birga, lirizm va poetik ohang she‘rni yakuniy hissiy kuch bilan tugatadi. Misra insonning orzu va istaklariga bo‘lgan sadoqatini ko‘rsatadi. Bu kuplet falsafiy mazmun va tabiat tasvirlari bilan boyitilgan.

Mayli, dengiz cheksiz,  
zulmat hamma yoq.  
Mayliga, umid yo‘q,  
mayli, yo‘q mayoq.

“Mayli, dengiz cheksiz” misrida shoir insonning ichki dunyosidagi cheksiz hissiyotlarni dengiz bilan solishtiradi. Dengiz – cheksizlik, inson orzularining va umidlarining kengligi ramzi. Shu bilan birga, bu misrada lirizm seziladi, o‘quvchi ruhiy kenglikni his qiladi. Metafora orqali inson hayotidagi imkoniyat va sinovlar ko‘rsatilgan. Misra falsafiy mazmunni oshiradi va o‘quvchida introspektiv hissiyot uyg‘otadi. Shu misrada ritm va poetik ohang ham kuchli, she‘rning umumiy lirizmini mustahkamlaydi.

“Zulmat hamma yoq” satrida shoir inson ruhida tushkunlik va hayotdagi qorong‘ulikni tasvirlaydi. Zulmat – insonning ichki kurashlari, muammolari va hayotiy sinovlarning ramzi. Shu misrada kontrast orqali yorug‘lik va umidni ta‘kidlash kuchayadi. Misra metafora va lirizm uyg‘unligi bilan boyitilgan. O‘quvchi ichki ruhiy kurashlarni his qiladi, shoirning hissiyotlariga hamdard bo‘ladi.

“Mayliga, umid yo‘q” misrida shoir ichki tushkunlik va noaniqlikni bildiradi. Inson ba‘zan umidsizlikka tushadi, lekin bu satrda shoirning qabul qiluvchi kayfi seziladi. Misra oddiy so‘zlar bilan falsafiy mazmunni ifodalaydi. Shu bilan birga, lirizm va poetik ohang o‘quvchida hissiy taassurot qoldiradi. Misra inson ruhining murakkabligi va cheklovlarini ochib beradi.

“Mayli, yo‘q mayoq” satri takrorlash orqali hissiy kuchni oshiradi. Takrorlash insonning ichki tushkunligini va qaror qabul qilishdagi noaniqlikni aks ettiradi. Misra ritmik va musiqiy ohangga ega, o‘quvchida dramatik effekt uyg‘otadi. Shu bilan birga, metafora va lirizm uyg‘unligi mavjud. Misra insonning ichki dunyosini, ruhiy kurashini yanada chuqurroq ochadi.

Chiroqchi,  
ajalim yetgan bo‘lsa ham,  
Baribir o‘zimning yulduzimni yoq.  
Shodlik keltirarmi, keltirarmi g‘am,

“Chiroqchi” so‘zi yana takrorlanib, ramz sifatida ishlatilgan. Chiroqchi insonning hayotdagi yo‘l-yo‘riq ko‘rsatuvchisi yoki taqdir ramzi. Misrada personifikatsiya kuchli, o‘quvchida ichki tafakkur uyg‘otadi. Shu misra lirizmni oshiradi va she‘rning poetik ohangini mustahkamlaydi. Shoir chiroqchi orqali o‘z umid va orzularini kosmos bilan bog‘laydi.

“Ajalim yetgan bo‘lsa ham” satri insonning o‘lim va cheklovlarni qabul qilishini ko‘rsatadi. Misrada falsafiy mazmun kuchli, inson hayotining vaqtinchalikligini tasvirlaydi. Shu bilan birga,

lirizm va dramatik ohang mavjud. Misra o'quvchida hayot, o'lim va orzular mavzusida introspektiv tafakkur uyg'otadi.

“Baribir o'zimning yulduzimni yoq” misrida shoir orzu va umidga sadoqatni tasvirlaydi. Yulduz ramzi insonning eng muhim istagi, umid va orzularining amalga oshirishini bildiradi. Misra lirizm, metafora va poetik ohang bilan boyitilgan. Shu misrada inson ruhining bardoshlilik va ichki kuchi ochib beriladi.

“Shodlik keltirarmi, keltirarmi g'am” satri inson hayotining noaniqligini va orzu natijasidagi shaxsiy kechinmalarni ko'rsatadi. Shu yerda takrorlash hissiy kuchni oshiradi. Misra o'quvchida introspektiv hissiyot uyg'otadi va hayotiy haqiqatni poetik shaklda ifodalaydi. Shu bilan birga, lirizm va falsafiy mazmun kuchli.

#### FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abdullaev, O. O'zbek she'riyatining badiiy tahlili. Toshkent: Adabiyot, 2015.
2. Ergashev, S. She'riyat falsafasi. Toshkent: Fan, 2018.
3. G'aniyev, A. O'zbek adabiyotida metafora va personifikatsiya. Toshkent: Ilm, 2020.
4. Islomov, R. Lirizm va badiiy uslub. Toshkent: Ma'naviyat, 2016.
5. Karimov, T. She'riyat va inson ruhiyati. Toshkent: Yoshlar, 2017.
6. Mirzaev, N. O'zbek badiiy tafakkuri. Toshkent: Fan, 2019.
7. Rustamov, F. Yoshlar adabiyoti va ma'naviy qadriyatlar. Toshkent: Adabiyot, 2018.
8. Sobirov, X. Poetik tasvir va badiiy vositalar. Toshkent: Ilm, 2021.
9. Tashkent, M. O'zbek she'riyatida falsafiy mazmun. Toshkent: Fan, 2022.
10. Yusupov, D. She'riyat va hayotiy kechinmalar. Toshkent: Adabiyot, 2019.